

Opbrengst bijeenkomst demografie en leefbaarheid (20 mei 2015)

Deel 1, Opdracht: definitie formuleren van leefbaarheid en vitaliteit van dorpen en wijken aan de hand van de volgende stellingen:

1. Niet krimp, maar de vitaliteit van dorpen is de belangrijkste opgave
2. Leefbaarheid is niet afhankelijk van voorzieningen, voorzieningen zijn afhankelijk van leefbaarheid
3. Krimp kun je stoppen
4. De gemeente heeft geen rol bij begeleiden van krimp*
5. De vergrijzing stelt Hellendoorn voor opgaven, maar biedt ook kansen.

*Deze stelling is bedoeld om aan de orde te stellen wat de rollen en verwachtingen over en weer zijn van wijkverenigingen/PB's en gemeente van elkaar.

Samenvatting van de terugkoppeling vier groepen:

Mensen maken/zorgen voor leefbaarheid.

Ene groep zegt: veel voorzieningen;

Andere groep: speelt dat minder (wel ontmoetingsplek hebben, maar meer samen schouders eronder)

Eén groep heeft verder werkgelegenheid genoemd.

Conclusie:

Zelf samen zorgen voor leefbaarheid

Krimp: accepteren we.

Voorzieningen hebben we nodig voor leefbaarheid, vraag is hoeveel en in welke mate.

Plenaire terugkoppeling per groep

Groep A.

1. Vitaliteit is belangrijker dan krimp als opgave
2. Leefbaarheid behoud je door voorzieningen met per wijk of dorp accentverschillen
3. Krimp komt op je af
4. Gemeente heeft wel degelijk een rol bij begeleiden van krimp met betrekking tot externe omgeving, wonen
5. Klopt: pikken we graag op als gemeente en samenleving.

Groep B.

Stelling 5 is niet aan de orde geweest, stelling 4 impliciet en definitie is op basis van de eerste drie stellingen.

Op onderdelen is deze groep het volstrekt oneens met de inleider, dat geldt onder meer over de opmerking over voorzieningen.

Definitie van leefbaarheid is bepaalde mate van voorzieningen in stand houden, liefst clusteren in wijken en kernen.

Welke voorzieningen?

Daar wordt binnen de groep heel divers over gedacht. Bijvoorbeeld een parkje is niet alleen een parkje, maar wordt speelplek, trekt ouderen die er gaan kijken: er gebeurt van alles en dat draagt bij aan vitaliteit van een wijk of dorp.

Woningbouw is van belang: mensen vasthouden, eventueel nieuwkomers extra: nodig om voorzieningen vast te houden.

Bedrijvigheid is van belang: want leidt weer tot levendigheid en sociale cohesie.

Groep C.

1° twee stellingen hebben de meeste aandacht gekregen.

Leefbaarheid en vitaliteit zijn niet gelijk aan elkaar. Vitaliteit vindt deze groep heel belangrijk.

Vitaliteit is samen kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen, samen de schouders eronder willen zetten.

De vitaliteit zorgt ook voorzieningen en het in stand houden van voorzieningen.

Krimp: is een gegeven, kunnen we niet veel mee, betekent ook dat we ons er ook niet zo heel druk over hoeven te maken.

Groep D.

Samenvatting:

Leefbaarheid is een taak van de samenleving.

Leefbaarheid is ook afhankelijk van inkomen per huishouden en van vitaliteit.

Hellendoorn: regionale setting.

Rol Plaatselijk Belang: signaleren, creativiteit, ontmoetingsplek voor vitaliteit.

Rol gemeente: proactief werkgelegenheid stimuleren met per kern.

Zorg voor goede infrastructuur, creativiteit.

Lange termijn coalitie vormen van burgers, PB's, overheid: visie samen ontwikkelen?

Zie ook brief van PB's.

Niet overheid initiatief, maar gezamenlijk oppakken.

Deel 2, Opbrengst: ideeën en suggesties om nu mee aan de slag te gaan om leefbaarheid in de toekomst vast te houden in onze dorpen en wijken.

In deelsessies is gebrainstormd, daarna eventueel gerubriceerd en vervolgens geprioriteerd. Aangegeven is door diverse groepen dat de tijd te kort was voor rubriceren en prioriteren. Dit was nog niet afgerond. Dat betekent dat er aan de prioritering niet de volle waarde kan worden gehecht. Hieronder zijn de ideeën uit de groepen gerangschikt naar fysiek en sociaal, met subcategorieën (cursief aangegeven). De prioriteiten zijn in kleur aangegeven. De top 12 van groep A in geel, de top 10 van groep B in groen, de top 5 van groep C in blauw, en de top 10 van groep D in bruin.

Hardware/ fysieke voorzieningen:

Wonen:

Starterswoningen

Woningbouw

Nieuwbouw

Levensloopbestendige woningen

Bedrijven:

Industrieterrein

Winkels

Supermarktvoorziening in de wijk

SRV-wagen

Kwalitatief goede horeca

Café

Onderwijs:

Scholen

Goed voortgezet onderwijs

Cultuur/sport:

Kulturhus, Buurthuis

Multifunctionele sportvoorzieningen

Multifunctionele voorzieningen als centrale ontmoetingsplek

Toegankelijkheid / ontmoetingsplek

Samengaan voorzieningen

Sociale media, ontmoetingsplekken

Bibliotheek

Speelplaatsen

Duivecate beschikbaar maken voor jongeren

Sportveld algemeen gebruik

Tennisbaan in kleine kernen

Voetbalveld (in Daarlerveen)

Jeu-de-boules-baan

Recreatie & toerisme:

Recreatiemogelijkheden

Goede toeristische voorzieningen in kernen waar ook inwoners gebruik van kunnen maken

Versterken verbinding Sallandse Heuvelrug

Groenvoorziening

Toerisme

Natuurgebieden

Versterken wandel- en fietsnetwerk (voor toeristen en eigen inwoners)

Zorg:

Medisch centrum

Medische voorzieningen

Voorziening voor ouderen

Infrastructuur:

Glasvezel (ook in buitengebied)

Energiebesparing

Functioneel openbaar vervoer / netwerk verbeteren / infrastructuur verbeteren (veilige routes)

Bereikbaarheid

Goed openbaar vervoer

Goede treinverbinding Zwolle - Enschede

Vervoer

Goede snelweg Zwolle - Enschede

Goede parkeergelegenheid

Fietspaden

Verlichting

Duurzaamheid:

Zonnepanelen

Software / Sociale voorzieningen:

Ondersteuning, faciliteren:

Zorg voor landschap

Bedrijvigheid ondersteunen

Cultureel behoud ondersteuning

(kleinschalige) Werkgelegenheid Werkgelegenheid

Aandacht glasvezel

Woonservicegebieden / faciliteiten

Meer samenwerking tussen verenigingen

(Verhoging) budget Plaatselijk Belang: uitvoeren dorpsplannen

Promotie gemeente Hellendoorn

Actieve marketing gemeente

Gemeente die faciliteert

Gemeentelijke ondersteuning dorpsraden

Afbraak leegstand (geen rot)

Herbestemming vrijkomende gebieden

Energiebesparende gemeente

Minder regels

Vestigingspremie

Aandacht voor starters

Aandacht voor demografische ontwikkeling

Fuseren sport

Zorgen voor Nationaal Park

Maatschappelijk:

Eenzaamheid bestrijden

Sociale voorzieningen op maat

Verenigingsleven

Vrijwilligers in sporthal

Vrijwilligerswerk sportclub

Stimuleren & behouden vrijwilligers

Schone leefomgeving

Jongeren

Verwelkomen van onze nieuwe inwoners

Activiteiten:

Koken voor senioren, Burenhulp, Jong en oud doen iets voor elkaar, Gast aan tafel

ZiNiN voorstellingen

Kennismakingscursussen creativiteit

Organiseren van themasessies

Klein horeca overleg
Straattheater
ZiNiN voorstellingen naar de wijken
Buitenevenementen organiseren
Activiteiten voor 10 – 15 jaar
Activiteiten voor jong en oud (sport)
Uitbreiding gehandicaptensport
Bejaardengym / senioren gym
Dagbesteding ouderen
Barbecue
Voetbal
Bioscoopje pakken
Markt

Beleving:

Veiligheid
Sociale cohesie
Eigenheid
Pluriformiteit
Gedragenheid
Vrijheid
Cultuur
Welzijn
Leefbaarheid

Voorwaarde:

Open cultuur
Samenwerking / samen
Samenleving die uitstraalt
Krachten bundelen
Brede coalitie
Denktank
Initiatief door inwoners
Sterk Plaatselijk Belang
Inkomen

Bijlage 1, Aantekeningen per groep van deelsessie 1

Groep A, Reactie op stellingen:

Stelling 1. Vitaliteit is belangrijker dan krimp

Reactie: Niet krimp, maar de vitaliteit van dorpen is de belangrijkste opgave

- Wijk niet hetzelfde als een dorp
- Voorzieningen weg uit het dorp niet hetzelfde als weg uit een wijk.
- Vitaliteit belangrijker dan krimp.
- Vitaliteit is een kans/kracht en krimp een bedreiging.
- Verhouding oud/jong in een dorp is wel belangrijk voor vitaliteit.

Stelling 2. Leefbaarheid behoud je door voorzieningen bijv. Kulturhus, school, sport

Reactie: Leefbaarheid is niet afhankelijk van voorzieningen, voorzieningen zijn afhankelijk van leefbaarheid

- Scholen weg uit een dorp betekent minder jonge gezinnen.
- Eerste reactie is dat de groep het niet eens is met de stelling.
- Ook rekening houden met het kostenplaatje bij de keuze voor een woonplaats (vervoer etc).
- Mensen kiezen aan de andere kant voor de kwaliteit van het onderwijs, ook al is dat verder weg.
- Voorziening als een wijkgebouw e.d. wordt belangrijk gevonden voor sociale contacten. Scholen en een sportvereniging vervullen deze rol ook.
- Leefbaarheid creëer/behoud je door voorzieningen.

Stelling 3. Krimp komt op je af

Reactie: Krimp kun je stoppen?

- Nee

Stelling 4. Gemeente heeft wel een rol bij het begeleiden van krimp, o.a. door te zorgen voor aantrekkelijk woon- en werkklimaat

Reactie: De gemeente heeft geen rol bij het begeleiden van krimp

- De gemeente moet faciliteren dat er meer werkgelegenheid komt en dat er voldoende woningen zijn.
- Naar welk type leefbaarheid zijn we op zoek?
- Betaalbaarheid van de voorzieningen is een verantwoordelijkheid van de gemeente, bij het maken van beleid.
- Bereikbaarheid, aantrekkelijkheid van de gemeente.
- Ook rekening houden met het vraag en aanbod van voorzieningen.
- Binding met een kern is belangrijk.

Stelling 5. Vergrijzing biedt kansen, pikken we graag op.

Reactie: De vergrijzing stelt Hellendoorn voor opgaben, maar biedt ook kansen Niet overal bang voor zijn.

- Voordeel van vergrijzing is dat dit geleidelijk gaat, dus hoeft het geen probleem te zijn omdat je er op kunt anticiperen en zichzelf dan regelt.
- Opgaven: het verlenen van zorg, levensloopbestendig bouwen, goede buurthuizen.
- Woonservicegebieden hebben toegevoegde waarde.
- Kleine kernen hebben in zich dat er meer sociale controle is, meer ons-kent-ons, waardoor problemen eerder geconstateerd worden. Keerzijde is dat men het niet voor de burens wil weten als er problemen zijn.

Groep B, Reactie op stellingen:

Leefbaarheid =

- Zo veel mogelijk voorzieningen
- Voldoende woningmogelijkheid
- Sociale cohesie
- Voorzieningen dagelijks / wekelijks nodig

- Mate werkgelegenheid
- Iedere voorziening die blijft, is meegenomen
- Als inwoner ook een plicht om het in stand te houden
- Optelsom van plekken
- (bedenken hoe oplossen)

Groep C, Reactie op stellingen:

Wat vinden wij - *leefbaarheid?*
- *vitaliteit*

"Levenskrachtig dusdanig dat je kunt leven

Vitaliteit = samen kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen -> is zowel sociale als fysieke omgeving

"Hoe ziet het eruit als alles verdwijnt?"

- "er moet iets samen zijn"
- "overlast (Nijverdal) = gebrek aan levendigheid"
- "leefbaarheid = elkaar kunnen vinden"
- "eigentijdse vormen" (apps bijv.)

"differentiatie leeftijdsgroepen" (jonge mensen in bestuur)

"leefbaarheid = eigenheid"

"leefbaarheid kun je niet maken, dat ontstaat"

"leefbaarheid = voorzieningen voor ouderen"

Kunnen we iets aan krimp doen?

- Ondernemers faciliteren (bijv. bedrijventerrein)
- Werken/leven we niet op bovenmodaal niveau
- Gaat om leefbaarheid (Zzp-ers)

- Krimp geen probleem (we leefden enkele decennia geleden ook met minder mensen)
- Binnen de gemeente heb je keuzes

Groep D, Reactie op stellingen:

Stelling 1:

- PB Haarle hoe houden we de vitaliteit (- gezonde gemeenschap/sport)
 1. Afhankelijk van economie
 2. Creatief wat werkgelegenheid aangaat
- Instandhouding regionale voorzieningen
- Zorg: aandacht en energie aan het individu
- Creativiteit: aansporen tot sociale binding. Wat is de rol van :
 - PB's: rol van aanjager/motor,
 - gemeente: actief: pro-actief aan werkt is om werkgelegenheid te creëren. Van passief naar pro-actief

Stelling 2:

Leefbaar speelt zich niet alleen af in de kern/wijk, maar verplaatst zich regionaal.

Het creëren van ontmoetingsplekken, door bij 'markten'.

Wat is de reden dat het niet gaat leven.

Wat kan de gemeente doen om creatief om te gaan met het minimaliseren van 'krimp'. Wat is de werkelijke waarde van de 'regio' Hellendoorn.

Kwaliteit van leven is hoog en kan voortbouwen door o.a. creëren in werkgelegenheid. Inzet op de vitaliteit van jongeren (hardlopers, fietsers).

"Infrastructurele voorzieningen zijn belangrijk om in een kwalitatieve hoge leefomgeving te wonen."

"Voorzieningen volgen de leefbaarheid". ABC:

Actief Betrokken Club.

Leefbaarheid is een taak van de samenleving waarin gemeente/bedrijfsleven/etc (=brede coalitie die kernpunten vaststelt om de leefbaarheid een duw te geven. Het ontwikkelen van een program om inzetten op punten welke grote impact hebben op lange termijn): de leefbaarheid ondersteunen.

Gemeente "overheid": pro-actieve houding; maak gebruik van sterke punten, goede infrastructuur, pro-actief, financieel draagkracht.

PB's + wijkverenigingen: ontwikkelen – initiatieven/ideeën.

We hebben veel te bieden.

Aantekeningen algemeen

Niet krimp, maar de vitaliteit van dorpen is de belangrijkste opgave: PB's: eens met stelling. Hoe? Demografie is afhankelijk van economie. Creatief met werkgelegenheid omgaan.

Vitaliteit: gezonde gemeenschap met cultuur, sport etc waar mensen aan hun trekken komen.

Regionale voorziening belangrijker dan lokale.

Regionaal werken en investeren/uitgeven.

Vitaliteit heeft ook te maken met individualisering versus noaberschap (sociale binding)

Welke rol: gemeente: pro-actieve / creatievere houding bij werkgelegenheid.

PB's: kunnen creatief, aanjager zijn, signalen opvangen, op sport en cultuurniveau actief zijn.

Wat zijn onze krachten? Waar kunnen we op bouwen?

Sterk punt is onze "hoge kwaliteit van leven". Daarmee kun je nieuwe bewoners aantrekken.

Bereikbaarheid is belangrijk, want dan kun je blijven wonen en werken etc. in de Regio.

Voorzieningen volgen de leefbaarheid.

Dus als gemeente niet de voorzieningen (ten koste van alles) in stand houden.

Leefbaarheid is taak van de samenleving, dus samen met gemeente, ondernemers, PB's, dop, buurt, wijk een coalitie vormen om daar handen en voeten aan te geven.

Brief gezamenlijke PB's: 2^e helft van 2015: coalitie smeden om leefbaarheid "een stem te geven" met programma met 3 tot 4 speerpunten.

Rol PB's en gemeente: samenbundelen, ontwikkel een programma met inbreng van :

- PB's: creativiteit, samenbinding, mobiliseren
- Gemeente: creativiteit, pro-actief, kwaliteit die er is, goede infrastructuur.

Bijlage 2, Aantekeningen per groep van deelsessie 2

Groep A, Opbrengst brainstormsessie

Top 12:

1. Eenzaamheid bestrijden
2. + 3. Zorg voor landschap / Energie besparen
4. + 5. Buurthuis / Kulturhuus
6. Sociale voorzieningen op maat
7. Multifunctionele sportvoorzieningen
8. Bedrijvigheid ondersteunen
9. Cultureel behoud ondersteunen
10. Recreatie mogelijkheden
11. + 12. Glasvezel buitengebied / Medisch centrum

Lijst van ideeën:

Medisch centrum
Bedrijvigheid ondersteunen
Cultureel behoud ondersteuning
Buurthuis
Energiebesparing
Zonnepanelen
Duurzaamheid
Energiebesparende gemeente
Infrastructuur
Zorgen voor Nationaal Park
Natuurgebieden
Nieuwbouw
Goed voortgezet onderwijs
Scholen
Gemeentelijke ondersteuning dorpsraden
Levensloopbestendige woningen
Woonzorggebieden
Aandacht voor starters
Tennisbaan in kleine kernen
Goede parkeergelegenheid
Bibliotheek
Straattheater
Kwalitatief goede horeca
Goed openbaar vervoer
Supermarkt voorziening in wijk
Dagbesteding ouderen
Voetbalveld in Daarlerveen
Voorziening voor ouderen
Fietspaden
Aandacht voor demografische ontwikkeling
Dorpsraden
Klein horeca overleg
Organiseren van themasessies
Industrieterrein
Werkgelegenheid
Glasvezel (ook in buitengebied)
Recreatiemogelijkheden
Multifunctionele sportvoorzieningen
Zorg voor landschap
Eenzaamheid bestrijden
Kulturhuus
Op maat sociale voorzieningen

Groep B, Opbrengst brainstormsessie

Top 10:

1. Multifunctionele voorzieningen als centrale ontmoetingsplek
2. Wonen / starterswoningen
3. Koken voor senioren, burenhulp, jong en oud doen iets voor elkaar, gast aan tafel
4. Hele kleinschalige bedrijvigheid
5. Aandacht glasvezel
6. Goede toeristische voorzieningen in kernen waar ook inwoners gebruik van kunnen maken
7. Woonservicegebieden / faciliteiten
8. Functioneel OV / Netwerk verbeteren / Infrastructuur verbeteren (veilige routes)
9. Meer samenwerking tussen verenigingen
10. (verhoging) budget Plaatselijk Belang: uitvoeren dorpsplannen

Lijst van ideeën:

Categoriën	Ideeën/suggesties
Sociaal domein	Koken voor senioren Burenhulp Jong en oud doen iets voor elkaar Vrijwilligers in sporthal Gast aan tafel Stimuleren & behouden vrijwilligers Buitenevenementen organiseren Meer samenwerking tussen verenigingen
Sport	Activiteiten voor jong & oud Versterken wandel- en fietsnetwerk (voor toeristen en eigen inwoners) Jeu-de-boulesbaan Sportveld algemeen gebruik Bejaardengym / senioren gym Uitbreiding gehandicaptensport
Stenen	Wonen / starterswoningen Behoud bibliotheek Woonservicegebieden / faciliteiten Multifunctionele voorzieningen als centrale ontmoetingsplek Herbestemming vrijkomende gebieden
Financieel	(Verhoging) budget Plaatselijk Belang: uitvoeren dorpsplannen Hele kleinschalige bedrijvigheid
Overig	Aandacht glasvezel SRV-wagen (?) Goede toeristische voorzieningen in kernen waar ook inwoners gebruik van kunnen maken Versterken verbinding Sallandse Heuvelrug Stroomuitval Functioneel OV / netwerk verbeteren / infrastructuur verbeteren (veilige routes)

Groep C, Opbrengst brainstormsessie

Top 5:

1. Woningbouw
2. Bereikbaarheid
3. Groenvoorziening

- 4. Veiligheid
- 5. Sociale cohesie

Lijst van ideeën:

Woningbouw*
Sport
Zorg
Winkels
Dorpshuis*
BBQ = B
Veiligheid = B
Voetbal
Werk
Inkomen = V
Minder regels = M
Ouder worden
Ondernemerschap
Daadkrachtige bestuurders
Participatie
Gezondheid
Vestigingspremie
Glasvezel*
Eigenheid = B
Pluriformiteit
Café*
Gedragenheid = B
Schone leefomgeving
Bereikbaarheid
Groenvoorziening
Sociale cohesie
Leefbaarheid
Vrijheid = B M
Toerisme
Werkgelegenheid
Cultuur = B
Speelplaatsen
Jongeren
Welzijn
Vervoer
School
Verenigingsleven
Medische voorzieningen
Verlichting
Krachten bundelen = M

* = Fysiek versus sociaal

B = beleving

V = voorwaarde

M = maatschappelijk

Groep D, Opbrengst brainstormsessie

Top 10:

1. Werkgelegenheid
2. Gemeente die faciliteert
3. Promotie gemeente Hellendoorn

4. Actieve marketing gemeente
5. ZINiN voorstellingen
6. Toegankelijkheid / ontmoetingsplek
7. Samengaan voorzieningen
8. Samenwerking / samen
9. Kennismakingscursussen creativiteit
10. Open cultuur

Lijst van ideeën:

Bioscoopje pakken

Afbraak leegstand (geen rot)

Verwelkomen van onze nieuwe inwoners

Samenleving die uitstraalt

Brede coalitie

Vrijwilligerswerk sportclub

Goede treinverbinding Zwolle – Enschede

Wandelroutes

Goed internet : glasvezel

Werkgelegenheid

Toegankelijkheid ontmoetingsplek

Actieve marketing gemeente

Gemeente die faciliteert

Open cultuur

Fuseren sport

Activiteiten voor 10 – 15 jaar

Initiatief door inwoners

Sterk Plaatselijk Belang

Markt

Buurt BBQ

Sociale media, ontmoetingsplekken

Goede snelweg Zwolle – Enschede

Duivecate beschikbaar maken voor jongeren

Denktank

Samen

Kennismakingscursussen creativiteit

Promotie gemeente Hellendoorn

Samengaan van voorzieningen

Samenwerking

ZINiN voorstellingen naar de wijken